

HARAM KOMMUNE
Postboks 33

6282 BRATTVÅG

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 24/00412-9

14.10.2025

Ark.: 326.12

Oppstart av navnesak 2025/196 – Dysa/Døsa, Rema/Rimma med flere i Haram kommune

I forbindelse med henvendelser fra flere privatpersoner og etter samtale med kommunen, reiser Kartverket navnesak for noen stedsnavn i Haram kommune. Kartverket benytter samtidig anledningen til å reise sak for noen flere navn som har skrivemåtestatusen 'foreslått' i Sentralt stedsnavnregister (SSR). Saken tas opp for å få avklart riktig skrivemåte for offentlig bruk.

Statens kartverk sender med dette saken på lokal høring i kommunen, jf. § 8 i lov om stadnamn. I tillegg til primærnavna tar vi avledete navn med i saken, jf. § 8 siste ledd i forskrift om stadnamn.

Saken gjelder følgende navn med varianter av skrivemåter:

• Dysa/Døsa	bruk 410/6
• Dysasætra/Døsasætra	seter
• Dysadalen/Døsadalen	dal
• Dysahaugane/Døساهaugane	haug
• Rema/Rimma	bruk 309/112
• Rema/Rimma	bruk 309/11
• Kjemannen/Kimane	haug
• Otrefjellet/Øtrefjellet	høyde

Om navna

Dysa/Døsa, Dysadalen/Døsadalen, Dysasætra/Døsasætra og Dysahaugane/Døساهaugane

Dysa/Døsa er navnet på bruk 410/6 under gården Vestre. *Dysa*, *Dysadalen* og *Dysasætra* har skrivemåtestatus 'vedtatt' fra 1992, der skrivemåten *Døsa*- ble avslått. Vi har ikke klart å finne noe om bakgrunnen for vedtaket i arkivet, men det ble trolig gjort i forbindelse med en kartrevisjon. Navnet *Døساهaugane* var ikke med i saken, og har skrivemåte med ø og skrivemåtestatus 'godkjent' i SSR. Navna tas med i saken fordi det har kommet opplysninger om at skrivemåten med y oppleves som feil, og at den også kan påvirke den nedarvede lokale uttalen, som ifølge flere kilder er med ø.

- Herredsregisteret har oppslagsformene *Døsa* og *Døsadalen*, og oppgitt uttale er /dø:sa/ for begge to. Seternamnarkivet har oppslagsformen *Døsasætra*.
- Fylkesatlas har oppslagsformene *Dysa*, *Dysadalen* og *Dysasetra*. Uttalen er oppgitt som /dø:sa/ for alle tre. I tillegg er det enda et oppslag for *Dysa* som har registrert uttale med /y/.

- Første utgave av Økonomisk kartverk har *Døsa*, *Døsaहाugane* og *Døsasætra*. Andre utgave har *Dysa*, *Dysasætra* og *Dysadalen*, men *Døsaहाugane* med ø.
- I matrikkelen er bruket registrert med navnet *Vestre* (gårdsnavnet).
- En informant meldte til Kartverket på e-post i oktober 2025 at den lokale uttalen er /dø:sa/. Vedkommende mener at skrivemåten *Dysa* oppleves som helt feil, og at den også kan utgjøre fare for at den nedarvede lokale uttalen endres.

Rema/Rimma

Dette er navnet på bruk 309/112 under gården Flem på Flemsøya, tun utskilt fra bruk 309/11. I SSR er skrivemåten *Rema* registrert med skrivemåtestatus 'godkjent'. Det finnes mange varianter av navnet i området, f.eks. *Remma*, *Reme*, *Rimma* og *Rima*. På samme øy ligger *Midtrimma* og *Legerimma*. Et bruk med navnet *Rimma* ligger på naboøya Haramsøya.

- Fylkesatlas har oppslagsformen *Remma* og uttale /'rema/.
- En informant opplyste til Kartverket på telefon i 06.10.2025 at uttalen er /rim:a/, dativ /rim:inje/. Vedkommende mener at skrivemåten *Rema* utgjør fare for at den nedarvede lokale uttalen endres slik at vokalen går mot /æ/, mens den nedarvede uttalen er med /i/ eller muligens åpen /e/.
- Uttalen /rím:a/ og /rím:inje/ er oppgitt i *Bygdebok for Haram. B. 3: Fjørtofta og Flemsøya/Skuløya*.
- Økonomisk kartverk har *Rema*.
- I matrikkelen er *Flem* (gårdsnavnet) registrert som bruksnavn på 309/11. Bnr. 309/112 er ikke navngitt.

Kjemannen/Kimane

Kjemannen har skrivemåtestatus 'vedtatt' i SSR fra 1992. *Kimane* har skrivemåtestatus 'foreslått'.

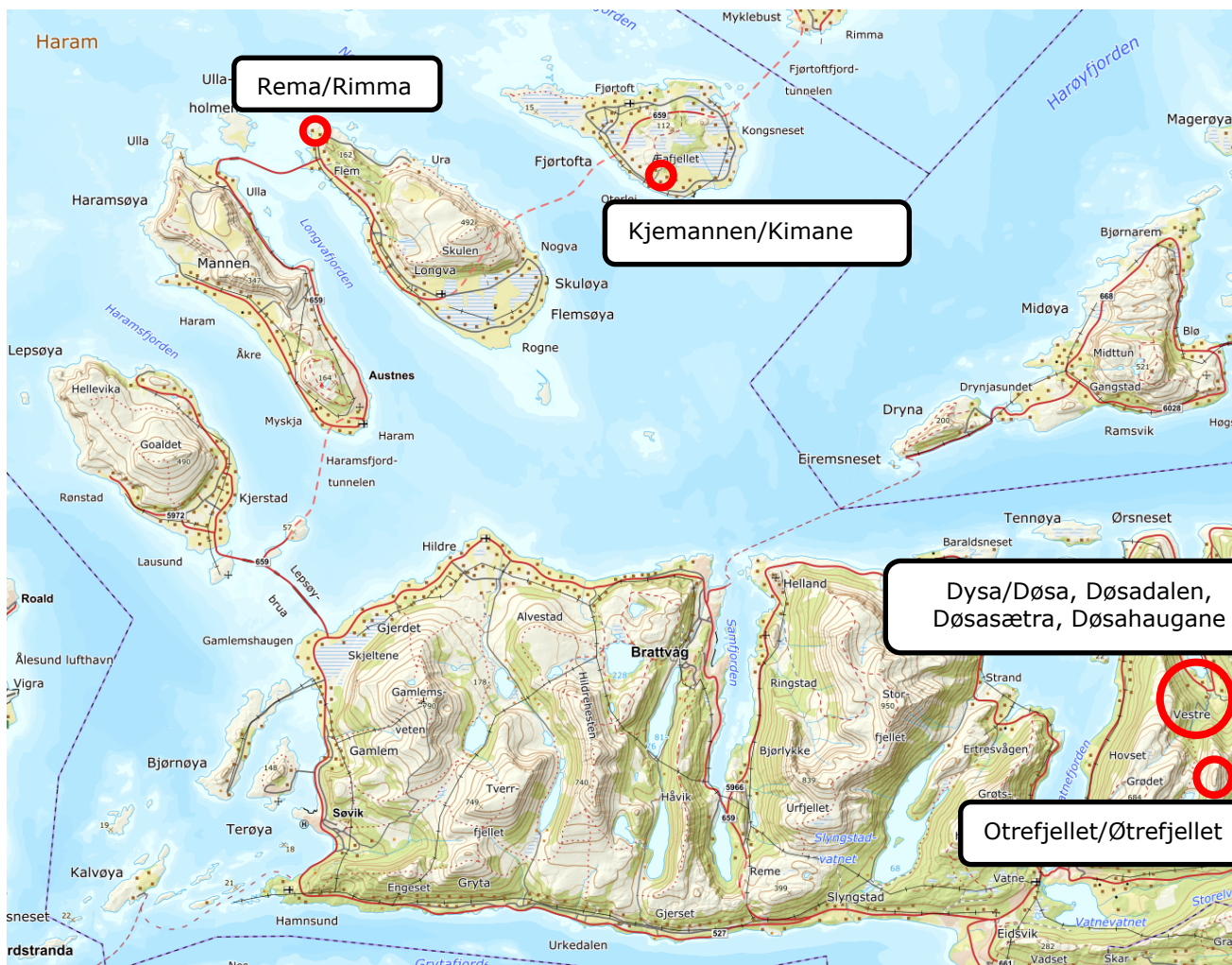
- Herredsregisteret har oppslagsform *Kimen*, uttale /kjimij/, på -å. *Fjellknaus på Fjørtofta*.
- Fylkesatlas har oppslagsform *Kjeman* med uttale /'Ke:maN/.
- Økonomisk kart og Norge 1:50 000 har *Kjemannen*.
- Kartverket mottok en informantopplysning i 2023: «To kimar, Store og Ihle. Felles Kje:mannj.»

Otrefjellet/Øtrefjellet

Otrefjellet har skrivemåtestatus 'vedtatt' i SSR fra 1992. *Øtrefjellet* har skrivemåtestatus 'foreslått'.

- Første utgave av økonomisk kartverk har *Øttrefjellet*. Andre utgave har *Otrefjellet*.
- Fylkesatlas for Møre og Romsdal har oppslagsformen *Otrefjellet* med uttale /"øtre,fjeLe/.
- En lokal informant opplyste på e-post til Kartverket i oktober 2025 at uttalen er med /ø/, og at *Otrefjellet* oppleves som feil.

Se kart på neste side der vi viser plasseringen for navna. For flere opplysninger om navna, se også innsynsløsningen vår for SSR: www.norgeskart.no/ssr/. Enkelte bruksnavn står kun i matrikkelen og er søkbare i <https://eiendomsregisteret.kartverket.no>. Søk på: gnr./bnr., navnet på kommunen.

Lokal høring

Kartverket har vedtaksrett for skrivemåten av bl.a. naturnavn, nedarvete gards- og bruksnavn og seternavn. Før vi gjør vedtak, har kommunen rett til å uttale seg. Eiere og festere har rett til å uttale seg om gardsnavn og bruksnavn, og lokale organisasjoner har rett til å uttale seg om skrivemåten av navn som de har særlig tilknytning til. **Saker som gjelder bruksnavn, skal eierne få tilsendt direkte fra kommunen.** Det går fram av lista ovenfor hvilke bruk dette gjelder.

Ifølge loven skal skrivemåten fastsettes med utgangspunkt i den nedarvete, lokale uttalen av navnet. Derfor ber vi om at alle som uttaler seg, opplyser hva som er den lokale dialektuttalen. Dersom navnet blir uttalt på ulike måter, ber vi om å få opplyst de forskjellige uttaleformene.

Normeringsprinsipp

I tillegg til å ta utgangspunkt i den nedarvete, lokale uttalen, skal en som hovedregel følge gjeldende rettskrivingsprinsipp ved normering av stedsnavn, jf. § 4 første ledd i lov om stadnamn. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet. I *utfyllende reglar om skrivemåten av norske stadnamn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan stedsnavn skal normeres.

Skrivemåten av primærnavnet vil normalt være retningsgivende for skrivemåten av det samme navnet i andre funksjoner, f.eks. for adressenavn som er like eller avledet av navnet, jf. § 4 tredje ledd i loven. Kommunen må derfor sette på vent eventuelt pågående saker som gjelder adressenavn og adressetilleggsnavn, der de samme navna inngår, til det er gjort vedtak om skrivemåten av primærnavnet. Kommunen må ta hensyn til den vedtatte skrivemåten av primærnavnet når de skal gjøre vedtak.

Bruksnavn

Vedtak om skrivemåten av gardsnavn skal som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten av bruksnavn som er identisk med gardsnavnet, eller der gardsnavnet inngår som en del av bruksnavnet. Etter § 5 tredje ledd i lov om stadnamn har eieren rett til å fastsette en annen skrivemåte av navn på eget bruk enn den som følger av § 4 første ledd i loven. Forutsetningen er at han/hun kan dokumentere at skrivemåten har vært i offentlig bruk som bruksnavn (på offentlig kart, på skilt, i matrikkelen, skjøte e.l.). I så fall må eieren sende krav om det til Kartverket og legge ved slik dokumentasjon. Klageretten for navnet i andre funksjoner, f.eks. gardsnavnet, faller da bort. Kartverket er formelt vedtaksorgan også for skrivemåten av bruksnavn fastsatt av eieren.

Videre saksgang

Kommunen har ansvaret for å kunngjøre at navnesaken er reist, f.eks. med notis i en lokalavis og på nettsidene sine. Kommunen har også ansvaret for å innhente og samordne de lokale høringsuttalelsene. De skal sendes til *Språkrådet, Postboks 1573 Vika, 0118 Oslo* (post@sprakradet.no), med kopi til Kartverket. Språkrådet vil så gi endelig tilråding til Kartverket. Hver av partene (inkl. kommunen) har to måneder på seg til å gi høringsuttalelse, fra de mottar brevet.

For opplysninger om saksgang, kontakt Kartverket på telefon 32 11 80 00. For navnefaglige spørsmål, kontakt Språkrådet på telefon 22 54 19 50.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllende regler om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Med vennlig hilsen

Helge Dønvold
seksjonsleder

Helle Janss Haugli
stedsnavnansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi SPRÅKRÅDET